

Wortelpuntontstekingen en de operatieve behandeling daarvan.

Soms komt het voor dat de zenuw in een tand of kies afsterft. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren in de periode na een val of klap op de tand. Ook kan dit gebeuren nadat er een grote vulling of kroon is gemaakt. Het komt voor dat de tand of kies daarbij verkleurt. Wanneer de tandarts ontdekt dat een zenuw is afgestorven wordt dit behandeld met een wortelkanaalbehandeling (zenuwbehandeling). Via een gaatje, dat de tandarts in de tand of kies boort, wordt de afgestorven zenuw verwijderd en wordt het hele wortelkanaal schoongemaakt en opgevuld. Het is echter niet altijd mogelijk om het wortelkanaal helemaal tot aan de wortelpunt schoon te maken. Een tand of kies kan bijvoorbeeld een sterk gekromde wortelpunt hebben of een wortelkanaal kan zich bij de wortelpunt in allemaal kleine kanaaltjes hebben gesplitst. Wanneer het wortelkanaal niet helemaal schoon is, kan er bij de wortelpunt een ontsteking optreden, die zich uitbreid in het kaakbot. Zo'n wortelpuntontsteking kan ook lange tijd na de wortelkanaalbehandeling nog optreden. Op de röntgenfoto is dan vaak een zwart gebied bij de wortelpunt zichtbaar. Deze zwarting betekent dat het kaakbot ter plaatse is vervangen door ontstekingsweefsel. Ook komt het wel eens voor dat de ontsteking naar buiten doorbreekt. In de mond is dan een puistje (fistel) op het tandvlees zichtbaar in de buurt van de wortelpunt. Af en toe komt uit de fistel een kleine hoeveelheid pus vrij, wat een vieze smaak in de mond kan veroorzaken. In veel gevallen heeft de patiënt helemaal geen last van een wortelpuntontsteking. Zo'n ontsteking gaat echter nooit vanzelf over. Klachten treden meestal pas op wanneer de weerstand van de patiënt afneemt. De klachten kunnen bestaan uit een zeurende pijn die wordt verergerd door te drukken of te tikken tegen de ontstoken tand of kies en soms zwelling van de kaak of wang. Bij het optreden van deze ontsteking kan in sommige gevallen een antibioticumkuur worden voorgeschreven als tijdelijke oplossing. Tegen de pijn kunnen pijnstillers worden ingenomen. Wanneer er sprake is van zo'n wortelpuntontsteking zijn er verschillende mogelijkheden. Als er géén klachten zijn kan worden besloten om af te wachten. Het risico bestaat dan echter dat de ontsteking op een bepaald (meestal ongelukkig) moment gaat opvlammen met pijn en zwelling tot gevolg. In eerste instantie moet dan de zwelling tot rust worden gebracht. Pas daarna kan dan de wortelpuntontsteking worden behandeld. Wanneer de tand of kies gerestaureerd gaat worden, bijvoorbeeld met een kroon, is het in alle gevallen beter om de wortelpuntontsteking meteen te behandelen. De tandarts kan dan proberen om het wortelkanaal opnieuw schoon te maken. Het doel is om de oorzaak van de wortelpuntontsteking weg te nemen. Wanneer dit niet mogelijk is kan een wortelpuntbehandeling (apexresectie) worden uitgevoerd. Bij deze behandeling, die meestal door de kaakchirurg wordt uitgevoerd, wordt de wortelpuntontsteking door een operatie behandeld. Onder plaatselijke verdoving wordt dan een snee in het tandvlees ter plaatse van de te behandelen tand of kies gemaakt. Het tandvlees wordt opgeklapt, waarna de kaakchirurg met een boortje de wortelpuntontsteking weghaalt. Om te zorgen dat de ontsteking niet opnieuw kan ontstaan wordt de wortelpunt van de tand of kies iets ingekort. De ingekorte wortelpunt wordt afgesloten met een vulmateriaal. De wond wordt daarna schoongespoeld en vervolgens worden hechtingen aangebracht om de wond weer dicht te maken. Meestal worden hiervoor oplosbare hechtingen gebruikt, die na ongeveer een tot twee weken vanzelf verdwijnen en dus niet hoeven te worden verwijderd. Direct na de operatie wordt een recept voor pijnstillers en een spoelmiddel voorgeschreven en kan de patiënt weer naar huis. Voordat de verdoving is uitgewerkt wordt begonnen met het innemen van pijnstillers. Na de behandeling kan er een zwelling optreden van de wang of lip. Na twee dagen is de zwelling meestal het sterkst en verdwijnt daarna vrijwel altijd vanzelf binnen enkele dagen. De eerste dagen na de operatie is het beter om in de buurt van de wond de tanden niet te poetsen, maar daarvoor in de plaats het voorgeschreven spoelmiddel te gebruiken. De andere tanden en kiezen kunnen gewoon met de tandenborstel worden gepoetst. De eerste dagen na de operatie is het verstandig om niet te roken en om geen alcohol te gebruiken. Dat is slecht voor de genezing van de wond. Wanneer de genezing goed verloopt is het tandvlees na ongeveer twee

weken genezen. De kleine holte in het kaakbot op de plaats waar de ontsteking is weggehaald, vult zich na enige tijd vanzelf weer met bot. Om te controleren of dit is gebeurd, is het raadzaam dat de tandarts ongeveer een half jaar na de behandeling een controlefoto maakt.

